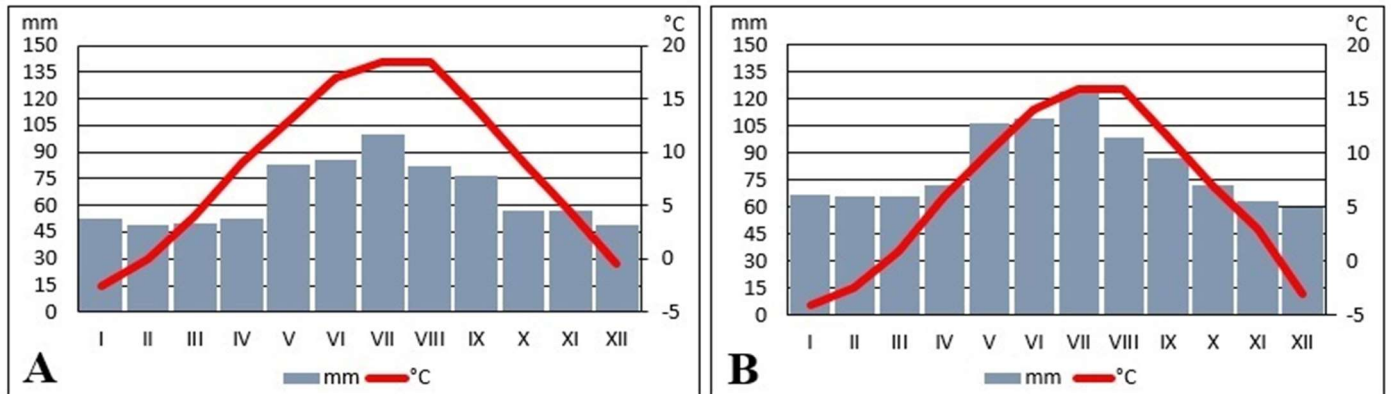

Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
54. ročník, školský rok 2025/2026
Písomný test pre kategóriu G – ZŠ (5. ročník)
 *Monotematikus és elméleti rész - feladatok

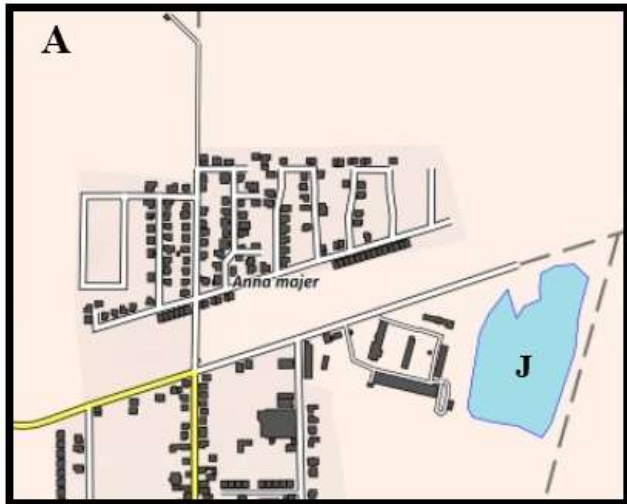
Név:
 Iskola: Osztály:
 Elért pontszám: Ebből a monotematikus részben (*):

1. *A képen klímadiagramok láthatók, amelyek két szlovákiai helyen mért átlagos havi levegőhőmérsékleteket és havi csapadékmennyiségeket mutatnak ugyanabban az évben. Nézd meg figyelmesen, majd karikázd be a helyes válaszokat az ábra alatti kérdésekre.

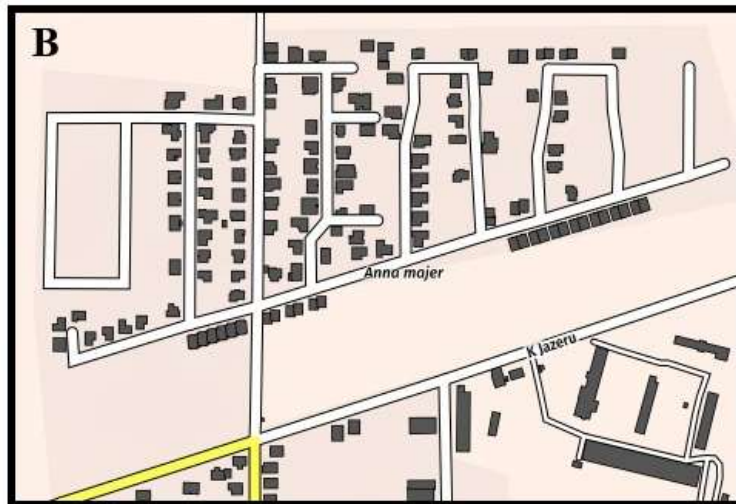

- a) Hány milliméter csapadék hullott **decemberben** a **B** helyen? 5 60 49
- b) Mekkora volt a **januárban** mért átlagos havi levegőhőmérséklet a **B** helyen? -4 °C 1 °C 6 °C
- c) Melyik helyen mérték **több** csapadékot **júliusban**? A B
- d) Melyik helyen volt **alacsonyabb** az átlagos havi levegőhőmérséklet **júniusban**? A B
- e) Melyik helyen volt **melegebb** az időjárás az év folyamán? A B
2. *Misi sok földrajzi témájú dokumentumfilmet néz. Osztálytársainak gyakran mesél arról, milyen érdekességeket tudott meg belőlük. Mely állításai igazak, és melyekben tévedett?
- a) Szlovákiában is látható sarki fény. IGAZ HAMIS
- b) A sarki fény mindig zöldes színű. IGAZ HAMIS
- c) Az Antarktisz feletti ózonlyuk az elmúlt 10 évben csökkent. IGAZ HAMIS
- d) A Mount Everesten mindig ugyanakkora a légnyomás, mint a Gerlachfalvi-csúcson. IGAZ HAMIS
- e) A történelem során a legmagasabb levegőhőmérsékletet az USA-ban, Floridában mérték. IGAZ HAMIS
3. Azokban az alkalmazásokban, amelyek mobiltelefonon keresztül időjárás-előrejelzést mutatnak, gyakran feltüntetik a napkelte és napnyugta idejét is az adott helyen. A következő feladatokban karikázd be a helyes válaszokat.
- a) Janának, aki Besztercebánya (Banská Bystrica) közelében tartózkodott, az alkalmazás **március 20-án** a napkeltét **5:49-kor** mutatta. Milyen időpontot mutatott a napnyugtára? 16:49 17:49 18:49
- b) Mikorra mutatta a napkeltét az alkalmazás ugyanazon a napon Ottónak **Kassán** (Košice)? 05:41 05:59 06:10
- c) Mikorra mutatta a napkeltét az alkalmazás ugyanazon a napon Emmának **Pozsonyban** (Bratislava)? 05:40 05:49 05:57
- d) Mennyi ideig tartott az éjszaka **március 20-ról 21-re Kassán** (Košice)?
 körülbelül 11 és fél óra körülbelül 12 óra körülbelül 12 és fél óra
- e) Kinek volt a leghosszabb éjszakája **március 20-ról 21-re**?
 Ottó Jana Emma Mindhármuknak ugyanolyan hosszú volt az éjszakája.
- f) A következő napok közül melyiken tart a legrövidebb ideig a nappal (napkelte és napnyugta közötti időszak) **Kassán** (Košice)?
 január 18. február 18. november 18. december 18.

4. Figyelmesen nézd meg a következő két térképet, amelyek ugyanannak a településnek egy részét ábrázolják. Ezután a térképek alatti mondatokban karikázd be a megadott fogalmak közül azt, amely igaz állítást alkot.

0 200 400 m

0 100 200 m

- a) Az A és B térkép alatti grafikus méretarányok a térképekhez helyesen / felcserélve vannak hozzárendelve.
 - b) Az A térképen a J betűvel egy tó van jelölve. Ha ezt a tavat a B térképre rajzolnánk, ott nagyobb / kisebb területet foglalna el.
 - c) Pontosabb méréshez az A térkép / B térkép alkalmasabb.
 - d) Ha mindkét térképre egy 1 km hosszú új utcát rajzolnánk, a hosszabb vonalat az A térképen / B térképen kellene rajzolni.
 - e) A B térképen ábrázolt terület nagyobb / kisebb / azonos méretarányban van rajzolva, mint az A térképen.
5. A jobb oldali képen egy úgynevezett **kő vízesés** látható, amely Dél-Szlovákiában, Füle (Fil'akovo) közelében található. Ez a természeti képződmény megszilárdult, olvadt kőzetből jött létre, amely egy vulkánból folyt ki. Töltsd ki a következő **rejtvényt**. A feladványban aktív európai vulkánok nevei rejtőznek. Segítenek az előre megadott betűk és a térkép, amelyen a vulkánok helyét háromszög jelöli.

1				O				
2								
3								
4					S	J		
5		E						
6								N

A rejtvény megfejtése annak a kőzetnek a nevét rejti, amelyből a kő vízesés áll. Írd be a nevét a következő meghatározásba, és karikázd be a két fogalom közül a helyeset.

„A kő vízesés _____ kőzetből áll. Több millió évvel ezelőtt **láva** / **magma** megszilárdulásával keletkezett.“

6. A földrajzórán a tanító néni Márkot szólította a táblához. Az volt a feladata, hogy a világtérképen ismert földrajzi objektumokat keressen meg. Hol kell keresnie a következőket:.

a) Madagaszkár?	a Csendes-óceánban	az Atlanti-óceánban	az Indiai-óceánban	
b) Arab-tenger?	a Csendes-óceánban	az Atlanti-óceánban	az Indiai-óceánban	
c) Guineai-öböl?	a Csendes-óceánban	az Atlanti-óceánban	az Indiai-óceánban	
d) Mexikói-öböl?	a Csendes-óceánban	az Atlanti-óceánban	az Indiai-óceánban	
e) Hawaii-szigetek?	a Csendes-óceánban	az Atlanti-óceánban	az Indiai-óceánban	
f) Ibériai-félsziget?	Európában	Afrikában	Észak-Amerikában	Dél-Amerikában
g) Amazonas-alföld?	Európában	Afrikában	Észak-Amerikában	Dél-Amerikában
h) Himalája?	Európában	Afrikában	Amerikában	Ázsiában
i) Alpok?	Európában	Afrikában	Amerikában	Ázsiában

Két objektumot Márk nem talált meg a térképen. A tanító néni ezért még két kérdést tett fel neki, hogy javíthasson az osztályzatán?

j) Mely két tengert köti össze a Szezei-csatorna?-tenger és-tenger

k) Mely két óceánt köti össze a Szezei-csatorna?-óceán és-óceán

7. A következő táblázatban három város távolsága szerepel a Rega folyó forrásától és torkolatától.

a) Egészítsd ki a táblázat utolsó sorát a megfelelő adatokkal. Választható értékek: 20 m tszf. 42 m tszf. 99 m tszf.

Város	Świdwin	Resko	Gryfice
forrástól való távolság	39 km	93 km	128 km
torkolattól való távolság	129 km	75 km	40 km
tengersz. fel. magasság			

A táblázat adatai alapján válaszolj a következő kérdésekre:

b) Melyik városról mondhatjuk, hogy a Rega folyó alsó szakaszán fekszik?

c) Melyik városról mondhatjuk, hogy a Rega folyó felső szakaszán fekszik?

8. Petra egy dolgozatra készült. Egy papírra felírta azokat a kifejezéseket, amelyek segítségével könnyen meg tudta jegyezni a folyóvizekkel kapcsolatos új fogalmakat. A következő szavakat használta: *háromszög, C-betű, tölcsér*. Hogyan nézett ki a „puskája”?

a) delta = b) esztuárium = c) kanyarulat (meander) =

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzent: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Preklad: RNDr. Ferenc Zirig

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2026